

21. gada-gahjums.

Makfa ar pefuhitishann
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 lop.
" pufgadu 85 "

Makfa bei pefuhitishan-
nas Rihga:
par gadu 1 rub. — lop.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnechi 30 "

Mahj. w. teek isdohts fest-
deenahm no p. 12 fahkoht.

Makfa
par fludinaschau:
par weenas flejas smallie-
ralsu (Petit) rindu, jeb
to weet, lo taha rinda
eenem, makfa 10 lop.

Nedatzija un ekspedizijs
Rihga,
Ernst Plates bilschu- un
grahmatu-drukatawa pe
Behtera basnizas.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnahk ween reis pa nedeku.

No 49.

Sestdeena 4. Dezember.

1876.

Rohditojs.

Jamalabs finas. Telegrafa finas. Gelfchimes finas. No Rihgas: gubernatora weetneels tizis par stahtrahti; — lohchu wilfshana. No Prantenes: pahr saglu nedarbeem. No Jaun-Beebalgas: pahr tureenas skohlas buhshana. No Krohna Ense-lina: pahr salu un seemas laiku. No Walkas: pahr lajefat lihdigahm pu-pahm. No Pehterburgas: pahr nosazijumeem preelch miltischeem. No Mas-lavas: Pumpu wehstule is Belgrades. No Wilekeem: pahr prefchufa-dahrejnashanu. No Donas: pahr Donas kahalu abrunoschani. No Pol-tavaas: zik kaufmani pelna no petroleuma.

Ahremes finas. No Mainzes: behru flimibas un mirfshana. No Italijas: faruna pahr pahwesta politiku. No Londones: preturzegas tautas sapuljaz sreedumi. No Alefinales: Turku nedarbi. No Semlinas: Turku pameera pahkaphshana. No Konstantinopeles: tureenas konferenze. No Turzijas: pahr karu un meeru. No Adrianopeles: pahr uhdens pluhdeem. No Verzijas: fchelshanas starp sultani un shahku.

Ko dora brandwibns? It yasemiga luhgshana. Mahjas weesa las. u. t. pr. Reelikumā: Meera weeta pēc Spīdrīna esera. Graudi un jerei.

Jamalabs finas.

No Rihgas. Mumis branga seema radufehs. Sals tu-rabs mehrens, tikai druszin wairak fneega waijadsetu. Ar tirgoschani pa wezami.

No Kohkneses mums teek sinohs, ka ta tur fwehleenu tai 5ta Dezemberi noturama konzerte neteek vis istihloa no Kohkneses dseedatajeem, bet no ziteem.

No Tehrpatas. Ka tureenas awises fino, tad tai 29 Novembri preefch Tehrpatas-Lopfas dselsszela ta otkaushana dohta, ka par mineto dselsszelu war fahkt prezess wadaht. Zaur to nu Tehrpata, kas lihds zhim stahweja atschirkta, ir faveenota ar zitahm pilseftahm, ta fakoht winahm tuwinata, jo pa dselsszelu war dauds ahtraki no weenas weetas us ohtru aisklukt. Preefch Tehrpatneeleem tas 29tais Novembres bija preeka deena.

No Sohnu semes. Kahds tureenas awishu sinotajs lohti usteiz skohlas buhshana Sohnu semē, pat masas pilseftas teek teizami par skohlahm gahdahts. Ta par peemehru Friedrichshames pilsefta, kur ne dauds wairak par 3000 eedish-wotajeem, ir kaderu (jaunu wirsneku) skohla preefch 130 mahzelkeem, ar fagatawoschanas skohlu preefch 30 skohle-neem, diwklafiga elementar skohla, weena preefch sehneem, ohtra preefch meitenehm un weena meitefchun gimnasijs, kura no kahdeem skohlas draugeem zelta. Kad apdohma, ka Sohni naw wiſai pahrtikuchi laudis, tad winu gahdaschana par skohlahm jo wairak usteizama.

No Charkowas. Tureenas pilseftas pahrvaldiba nospre-
duje, ka schenku jeb wihnuschi ūkliks buhtu pamašinajams un prohti no teem lihds zhim buhdameem 500 wihnuscheem
tikai atstaht 274 wihnuschi un patenti preefch wihnuscha

tikai doht us eefneegto luhgshanas rakstu. Cesneegti tikuschi kahdi 3000 luhgshanas raksti. Kad nu tikai 274 wihnuschi tiks atlanti, tad tikai masa data no teem 3000 luhdsejeem patenti warehs dabuht, tamdeht pilseftas pahrvaldiba nospreeduje, zaur lohses wilfshani ischirk, kas patenti dabuh un kas buhs atraidams. Sinotajs, kas zho finu no Char-kowas raksta, issaka tahdas dohmas, ka pehz Pehterburga- un Maskawas preefchibmes waijadsetu schenkus (wihnuschi) us wairak zohličhanu isdoht un makfa par patenti pa-augstinaht.

No Londones. Ka tureenas awisehm teek no Konstantinopeles pa telegrafo finohs, tad ceppreelchus-konferenzes fpreeschanas brangi isdewufchahs un ta tad zeribas us meera us-tureshani wairojuſchahs. Tai 30 Nowemberi konferenze notureja fawu pirmo schdeschani, kurai par preefchneeku bija Kreewijas wehstneek Iagnatjew. Schahdōs preefchlikumōs konferenzes lohzeiki weenojuſchies. Montenegroas weetneeks pee konferenzes peenemams; rohbeschu nolifshana teek no tautu fawstarpigas komisijas nosazita; Montenegroas firsts eet us Konstantinopeli; is Serbijas rohbeschahm Turkeem ja-eet ahrā. fawongotee teek brihwā atlaiſti; pameers teek pagarinahis lihds tam laikam, kur meers teek noslehgts; Serbijas rohbeschahs teek pahrgrohitas, pee kam Serbija eemanto Mas-Zworniku. — Sche klahf peeplekam no Konstantinopeles us Wihni atlaiſta telegrafo finu, kas rahda Turzijas ne-apdohmigu pretoſchanobs, prohti Turzijas waldiba fajijuje, ka wina to eraudſitu par kara-peefazijshani, ja Kreewija jeb Anglija jeb Austrīja fawus kara-pulkus eeliktu Turzijas nemeerneeku pa-walstes. Turzija pee tam atfauzahs us Parishes nolihgumeem, ko wina pate daudskaht pahrlahpuje.

No Greekijas. Greekija bija ministeru pahrgrohitaschana; bet jaunee ministri tikai weenu deenu palikuſchi fawds amatos, jo walsts weetneeku pulks ar 88 balsim pret 59 halsim atšina jaunohs ministerus par nederigeem preefch tagadejas politikas buhshanas.

Telegraſa finas.

No Parishes tai 2. Dzembeer. Ka no tureenas teek si-nohs, tad tiks fastahdita jauna ministrija.

No Konstantinopeles tai 2. Dezember: Konferenzes lohzeiki starp ziteem fpreendumeeem ari weenojuſchies schahdā fpre-dumā, ka nemeerneeku pa-walstes buhti eeleafami kristigi gubernatori.

Geschiemes finas.

No Nihgas. Kā „Wids. gub. aw.“ fino, tad Widsemes gubernatoria weetneeks barons Krūdenera kungs, ir par stahtsrahtu pa-augstinahts.

Tai 1mā Dezemberi bija lohsefchana. Tee pee Nihgas pilsfehtas peederigee fawas lohses wilka leelas Gildes sahlē un weens no Nihgas kreises kantoneem tai paſchā deenā fawas lohses wilka Nihg. Latweſchu beedribas namā. Tee diwi kantoni, kas ari pee Nihgas kreises peeder, ari wilks lohses Nihg. Latv. beedr. namā. Kā dīrdam, tad jaunekli pee lohsefchanas R. Latv. beedribā fahrtigi un peeklahjigi iſturejuſchees. Tai paſchā wakarā, prohti 1mā Dezemberi, bija Latweſchu teateris. Israhita tika ta luga: „Mika“ un „Mika nahk mahjas“ no R. Thomjona, kura israhda rekrühſchu Kerſchanu ſenakds laikds Widsemē. Skatitaju bija papilnam, israhdiſchana brangi weizahs, ihpaſchi uſſlaweſchanu pelnija zaur fawu kreetnu un weiklū ſpehleſchanu Mika (Michelson f.) un Made (Klein f.).

No Prauleenes. Ap to tā noſauktō „Deewainu“ laiku ſahka muhſu apgabalu beeſchi apzeemoht ſagli un tapat ari wehl tagad, jebſchu gan tumſchahs naftis lihds ar aſtezejuſcho „Deewainu“ laiku aifgahjuſchās, tad tomehr negeblnekeem bailiba nerohnahs, nolahdetohs nikus nokratiht. Septembera mehnesi kaimiku walts ſaimneekam B. Rohsinam tika weenā nafti nosagts ſirgs ar wiſu aifjuhgu un rateem, ſlechts uſlausta un iſ tāhs paſchā mantibas uſlaupitas. Tai paſchā nafti ari B. muſchā ſaglis eelihdis ſtali un ſirgu ſagrabbdams edohmajees, ka eejuhgā ſtaltala paſiſchanahs, ſlubinajees pehž rateem raudſiht, bet tanī untumā no ſtala ahrā ſlupdams veemirſis, ka durwis puſwiru paleek; nogahjis pee rateem un ſirgs tuhlit ſluſinam ſaglim pakal. Tomehr ſchis ap rateem tauſtahs, tamehr zaur ſirgu apkahrt ſkraidiſchanu un funu reeſchanu ſaimneeks teek paſlubinahs paſkattees, no lam tahds trohſſnis zelahs. Bet ko wiſch pamana — ſagla ſtikus, un aiftreez blehdi pa galwu pa faktu ka faktari lapās. Tā toreis ſirgs zaur ſchahdu dihwainau atgađijumu paſargajis ſewi no ſagla pahtagas un fawu ſaimneeku no ſlahdes. Kā dīr, tad ſchē ſagt iſ bijuſchi tee paſchi wasanku tſchigani, bet vehdas neſpehja wineem peedſiht. Tapat daschadas masas ſahdſibas katru deenu noteckahs, tā ka gluſchi bail, wakarōs ar mantibahm pee ſrohgeem jeb zitur kur apmeſtees un tāhs bes ſarga atſtaht. Kad tagad gaifchakas naftis un vehdas zaur ſneegu dſenamas, tad wairak reiſu iſdohdahs, ſarmantschikus paſweiſioht un tā tad pagasta teefai nereti pilns klehpis ſuhdsibū deht tahdeem karmanſchikeem.

W. Zepurneeks.

No Jaun-Peebalgas pagasta. Illates Mahjas weefanumurs nef finas laſtajeem pahr ſkohlahm un wiſu buhſchanu; bet gadi ir pagahjuſchi, kad reti kahds waheds kaut kahdā laikraſtā buhtu atrohdams pahr Jaun-Peebalgas ſkohlahm. Šchō apſkatoht buhtu jadohma: war buht, kad Jaun-Peebalga ta iſtēna Maleena, kas dasch un daschadi teek aprakſtita. Bet Maleena wiſu tomehr now, jo no Maleenās daudſteiſ eſam finas laſjuſchi var wiſu ſkohlas-buhſchanu. — Kad nu pee man tā ir, tad gan faktus war lehti dohmahbt: Laikam gan Jaun-Peebalga now neweenas ſkohlas. Tahdeem ja-atbild: mums ir ſkohlas tik dauds, ka daschis muhſu ſkohlotaja audſekniſ to newar ſaſlaitiht. — Kad nu

es ari wiſas neſkaitiſchu, lai gan tāhs wiſas waretu pee wahrda ſchē uſſihecht un pahr katru fawu pahrſpreedumu doht, jo zaur to iſnahltu dauds garas riſtſtſchanas; tapehž apſkatiſim ſchahs ſkohlas iſhakā raktā, kas derehs wiſpahrigi par wiſahm. — Ar tahm mahzibahm, ko muhſu ſkohlotaji pee muhſu behrneem ſtrahda pehž ſkohlas-waldbas preeſchlikuma, war buht katris pilnā meerā, jo ſchinis pagasta ſkohlas war katris zihtigs behrns fagatawotees us eſtahſchanohs draudses ſkohlas. Tapehž par ſchahs ſlaſes mahzibahm nerunaſim neko wairak. — Bes ſchihſ ſlaſes atrohnahs katrā muhſu pagasta ſkohla ari privat-klāže, pee kuras ſtrahda waj nu pats ſkohlotajs jeb ſkohlotaja palihgs. Tad nu apſkatiſim, kur muhſu ſkohlotaji fawus eſfamenus ir nolikuschi un fawu kuru beiguſchi? — Jo tahdam ſkohlotajam, kas ſewiſchku privat-klāſi eerilte waijag lahdū dſitaku ſiaſchanu. — Sawas pilnigakahs ſkohlas mahzibas wiſi ir dabujuschi no muhſu weza draudses ſkohlas tehwa Ulpe ſ. weenkahrfchā Latweſchu walodā, bet weens no wiſeem ir turpat ari Wahzu walodā lahdas ſeemas mahzibas baudijs. — Sawus eſfamenus notaſiſjuſchi kā nu faktus prasdami, jo tānis laikos pagasta ſkohlotaju eſfamena nolikſchanā bij weegla leeta, gandrihs katram puſlihds weizigam ſkohlenam iſdarama. Schi eſfamineereſchanā notika pee Dſehrbenes mahzitaja Keiſler ſ. — Wehlak gan dasch no wineem ir prohejjs lahdā Wahzu jeb Kreewu walodas ſkohla augſtakas ſiaſchanas eeguht, zik to laiks un wezums atlahwa, jo pee mahzichanas waijaga laika un weeglas galwas. Tā ir wiſi ſawas mahzibas baudijschi un ſawus eſfamenus notaſiſjuſchi. Privatklāſi eetaſiſjuſchi, kur nodarbojahs ar Wahzu un Kreewu walodas mahzichanas, preeſch kam gan pats ſkohlotajs gan ari walts wezakais pa grahmatai gahda; kad grahmatas ir eegahdatas, tad wiſi pahrā reiſu zauri iſſchikſtſjuſchi ir gatavi lehri (lehreri), kā ziti ſaka. Kad nu muhſu tehwi un mahtes dabu dīrdeht, ka ſkohlotajs ir Wahzu un Kreewu walodas grahmatas eegahdajis, tad wiſi wairak neko negrib ſiaſht, kas tur wehlak iſnahks; bet teem ir preeſch, jo nu tuwumā ir ſkohla un lehrs, kas Wahzu un Kreewu walodū mahza, un var tik lehtu makſu!! — Tilai par 2—3 rubt. par puſgadu! — — Bet lahdū un zik wiſi tur mahzibū dabu, var to wiſi tahtak negrib ſiaſht; wiſi tik lepojahs ar to: Mans dehls ari jaw eet Wahzu un Kreewu ſkohla. — — Schita aprehkinoht pehž wiſu dohmahm, tāhs mahzibas tihri par neeku iſnahk. Bet kad dehls gadu waj puſgadu ir mahzijees, nahk mahjā, tad gan faktus war maniht ka now wiſi tur ta lehtala ſkohloſchanā, bet tur, kur to par dahrgaku tureja; — — jo tee pahrī „wakabuli“ — ko ſkohlotajs ſewi nomohzidams ir eekalis pa dalaſ neſkaidri, tee ir zaur laika paſaudefchana un lehtas makſas dehl deesgan ſahliti. Kaut muhſu tehwi to atſihtu, ka wiſi ſawu behrnu mahzibas laiku un ſawus rubliſhus kā wehjā nepalaiftu. Waj tas gan ir kahds ſkohlotajs, kas gan waretu druiſku dſitakas mahzibas behrnuſ ſeeveſt; bet tad kad wiſch to waretu daſiht, ka wafarā, tad wiſch brauz deenu pehž deenā un ari nereti nedetu pehž nedetas, kas ſin kur?? — — Un ko tad dara behrni? Tad wiſi ſreen ap ſkohlas muhreem wairak reiſas kā ap ſerikus muhreem, bet ir laime, kad ſkohla nefabruh, kā ſerikus. — — — Tad wiſi grib Wahzu un Kreewu walodū plaukſtas ſitoht, waj no gaija ſagrabt. — Dehlini ſeideen mahjas pahnahkuſchi ſtahſta tehwan: Wi-

ka gan mums labi eet pee muhsu skohlmeistera; es jaw sinu ka poehruhsj fauz pa wahzifki; kad tehws praşa: nu ka fauz muhsu poehruhsj? Dehls runa: Das por aufs. — Ta peewitahs paſchi wezaki ſewi, ta ari wiaw behrni tohs peewit; jo tas ne gruhti noteel, jo daschs tehws par gadu reis ne-apmekle skohlu, tur redſeht, ko wina behrns dara. Schahdai putrofchanai gan waijadsetu pee mums isbeigtees, jo mums ir pilnigi leela ruhmigi jaumpahrhuweta draudse skohlas ar brangeem skohlotajeemi, kure pilnigas mahzibas katrs war dabuht Wahzu un Kreewu walodā; tad buhtu atbildehts tai jautafchanai: Kapehz ari draudses skohla til mai behrnu fuhta? —

Dsinne ja Kahrlis.

No Krohna Enselina. Laiks pee mums pastahw pee zeeta aufstuma, 16 lihds 18 gradeem ſaldams, ſneega paldees Deewam ari deesgan, kamanu zefch ir gluſchi teizams. — Ar ſkohlas buhſchamu ari pee mums eet it brangi. Bagasts, kuram malka ka ari waijadfigas ſkohlas grahmata un zitas ſkohlai waijadfigas leetas ja-apgahda, to leek mas aif ausim, — un kam tad ari naudu par welti iſdoht un ſirgus ar maskas peewefchanu dſenaht; aufstaka istabā behrni mudigaki pee mahzifchanahs un kad jaw behrneem ahbezegrahmatina ir deesgan, — par ſkohlotajeemi tapat jaw wiſi netiſ. —

B—S G—S.

No Walkas. Us ž. J. 3 . . . s f. luhgschanu pahr kafijas-pupu audſeſchanu un bruhleſchanu, un pahr R. Matſcherneek f. un dahrſneek R. P. f. dohmahn pahr kafijas pupahm eefch „M. w.“ № 47. paſneedu ſchahdu iſſkaidroju, Kad tafs ta pehz J. 3 . . . s f. un R. Matſcherneek f. noſauktas kafijas, un pehz dahrſneeka R. P. f. par Sweedru kafiju; — neweenam no teem augſchā mineteem fungem new tajniba, winas tikai ir weena puks, kuru par wahzifki fauz „lupinus“ un par latwiſki puks-pupu; negribu leegt, ka winu ka kafiju war bruhlekt, bet riktičas ſmekes pawifam new; tapat ka daschs apgalobs bruhke: kweſchus, meſchus, rudsus u. t. j. pt. kafijas weetā un tomehr kafija new. — Pee audſeſchanas to „lupinus“ ari es peekrihtu dahrſneek f. un tapat pee winas ſagatawoſchanas R. Matſcherneek f.; puſlihds ſmekigu kafiju war dabuht, kad: weenu mahrzinu riktičas kafijas-pupu, weenu mahrzinu „lupinus“ un trihs mahrzinias zigorinu nem; kad to „lupinus pupu“ wairak ſlahtu leek, tad winas dohd weenu pretigu itin ſtipru ruhltumu, kas wiſu kafijas ſmeki nodſeſch. Pawifam nepeekrihtama ir ta zena, ko R. Matſcherneek f. un dahrſneeks R. P. f. dohma, tadha puks-pupu ſehla, kas tik bagatus anglus nef (man paſcham no aſtoni pupu iſſtahdes iſauga ſcheteras mahrzinias) newar ne 40 kap. ka R. Matſcherneek f. un weenu rubl. ka dahrſneeks R. P. ſpreſch, mafah; ta zena jaw ween neka nepalihds, kad new pagheſchanas un proſchanas, dohmajams, ka laikam R. Matſcherneek f. un dahrſneeks R. P. f. ar tahn „lupinus pupahm“ nekahdu pelnu ar ſawn augſtu zenu new panahkuſchi un ari netajih, jo muhsu gabala ſatris pirtneeks winas dehſti un kohp; un kad ſehla, peetrulkſti, tad no ohtra par valdees kahdu ſchanju dabu, un ta no pirkſchanas un pahrdohſchanas new ko dohmaht. Us iſgahjuſchais ſemkohyibas iſſtahdi ir ari tafs lupinus pupas par kafijas pupahm bijuſchais iſſtahditas, bet tikufchais par puks pupahm norahditas un ne par kafijas pupahm.

G. B . . . —

No Pehterburgas. „Waldibas wehſteſis“ iſſludina Bi-

fu augſtaki opſiprinato „nolikumu pahr walts fabrunoſcha-nohs“ (Положение о государственном ополчении). Jaunisdohta nosikuma ſwarigakē noſazijumi ir ſchee: pee walts militſcheem peeder diwi ſchikras, prohti: 1) tahdi zil-weki, kas fauw noſazitu laiku iſdeenejuſchi iſtā ſara-deenastā un reſerwe (pawifam 15 gadus) un 2) tahdi, kas pehz lohſes nemas new tikufchi ſara-deenastā, bet kas preeſch tam derigi. Tapat pirmee ka ari pehdigee teek peefaititi pee walts militſcheem lihds ſawam 40tam gadam, tas ir, piermeem ja-peefaitahs militſchōs 4 gadi (no 36ta gada jahkoht) un pehdejeem — 19 gadi (no 21ma gada ſahkoht). No tam redſams, ka wiſi tee, kas new pehz jauneem ſara-deenasta likumeem ſaukti pee lohſefchanas, kad tee atkal jaunaki buhtu par 40 gadeem, ir atſwabinati no fabrunoſchanahs. Militſchi tikai ſara-laika teek us deenastu ſaukti; winu ſkaitls teek kahru reis noſazichts zaur wiſu augſtaku pawehli. Skaitſchana ſahkabs no jaunakeem gada gahjumeem, pee kam 36 gadus wegi iſdeenejuſchee teek ſalihdsinati ar 21 gadu wezeem, kas wehl nemas new deenejuſchi; 37 gadus wegi iſdeenejuſchee ar 22 gadus wezeem, kas wehl nemas new deenejuſchi u. t. j. vr. Is militſcheem teek ſastahditas ihpafchais armijas datas, prohti: druſchini, ſotnas, juhrs-komandas. Ratras gubernijas militſcheem ir ſawa pahrwaldiba, ſawi wiſe-neki. Bet par gubernijas militſchu preeſchneeku war buht tikai tahn, kas ſaukti ſara-gadus jaw iſdeenejis un kas ir par wiſneeku bijis; par nodatu komandeeri war buht ari tahdi, kas new bijuſchi par wiſneekem, bet ir noſahwiejuſchi wiſumasał 6 nedelas lehgera deenastā un pee tam baudijschi mahzibu, wiſu masak aprinka ſkohla waj ſeminari. Tee, kas is kahda amata ir ſaukti militſchu deenastā, patut ſawas teesibas us atſtahto amatu, kad no deenastu nahk atpačat. Pa deenasta laiku militſchōs frohniſ dohd uſturi un wiſus ſara-wihrus; bet par piermo apgehrbu, par ſirgu, rateem, ahr-steem, apteekahm u. ž. jagahda ſemſibahm. Kad nu ſara-deenasta likumi trihs gadi ſvehla, tad walts militſchōs war tilt ſaukti til tee, kas ir 21, 22 un 23 gadi wegi. Tas buhtu pawifam kahdi 600,000.

No Maſkawas. Muhsu dſeeſmineeks A. Pumpurs, kas no Maſkawas us Serbiju aifdewahs par noſpeetahm tau-tahm „afo ſohbentianu balinah,“ ka tas ſaukti dſeeſmās daudſinaja, muhs nejen eepreezinja ar wehſtuli is Belgrades, 7. Novembera mehneſcha deenā rakſtitu. Neworam nozeſtees, tauteſcheem tahnus gabalus is tafs preeſchā nezehluſchi. „Is Maſkawas aifbrauzis,“ ſtahſta muhsu dſeeſmu tineis un brihwneeks, „es diwi nedelas kifchinewā uſturejohs, ſamehr palkawneeks Ljchins kaſalu pulku no 200 wiſreem un 20 oſizeereem, pee kureem ari es peebeedrojohs, ſalajja; tad wiſa partijs, wihi un ſirgi, dewamees zelā, pa dſeſszelu brau-dami zaur Rumanijas walſti us Turn-Sewerinas pilſſchtu pee Donawas leelupes. No tureenas jahſchus dewamees taisni is Deligradu. Zelā pahri reiſes mahzam Turku lehgerem ſik tuvu, ka walts uguņus un zilvekuſ wareja redſeht. Bet Turki muhs ne-aifſahra, ſaukti jaw us ſaukti ſahdchais, if kurahm eedſhwhotaji bija aifbehguſchi. 17. Oktobera mehneſcha deenā nonahzam lihds Deligradei, kad pehdigais ſaukti ſahdchais bija, un ſara wadons Ljchernajews no Deligrades atkahpahs un Turki Alekſinazes zeetolſni eenehma. Leelgabalu un granatu ſhab-weeni zuhza, eewainotus ſara-wihrus weda weſumeem un

eedfihwotaji behga ar sawahm mantahm, kahdas ahtrumā fahrujchi, us tahtakeem meešteem. Ari mehs, fchō sinu dabujuch, greeamees atpakat us Paratschinas pilsfehtu, kur ohtrā deenā Tschernajews ar wiſu general-fchahbu nonahza. Muhs stahdija Tschernajewam preefchā, kur fch muhs laipni fanehma un fazija, ka fchis redsoht, Serbiya neſpehjoht ar Turkeem karu west; tadeht pehz diwi mehnefcheem buhſchoht waj nu meers, waj Kreewijai karfch ar Turkeem. Tagad wiſi kara-wadoni Belgradē eelohittelejuſchees un gaida tahs leetas, kas nahks. Kam nauda ir, tee dſihwo ſati; kam naw — tee fuhsahs par Serbijas waldibu, kas algu nemakfa . . . Serbi, ka no arkla nemti, naw nekahdi kara-wihri. Serbu waldiba pate wahja un bes naudas. Tagad, kur Kreewijai us karu rihkojahs, eet dauds ofizeeru atkal atpakat. . . . Es peebeedrojohs Belgradē pee Melnkalnefcheem, kuri weenigi fchini karā ko isdarijuſchi. Ja meera nebuhs, tad eefchu ar wineem us Montenegro jeb Melnkalmi. Es dabuju pimo ofizeera tchini jeb gohdu, tas ir pehz Kreewu noſaukuma paparutſchiks. Dſihwojat weſeli un fakat tauteſcheem dauds labas deenas. Juſu A. Pumpurs. "Lai Deewa dohd, ka muhſu Pumpurs, ſirdigo Melnkalnefchū pulzini brihwabas karā wadidams, atnahktu reiſ ſpirgts un weſels atpakat sawā apdseedatā Latwijā, gohdā un ſwarā iſplaužis! (B. w.)

No Wileikeem (Wilnas gubernijā) teek „Goloſam“ rakſichts, ka pe Wileiku eedfihwotajeem leela fa-ihgſhana raduſehs pret ſchihdu kuptſcheem. Tit lo ta ſina iſpaudahs, ka fahrtiga pretſchu weſchana us dascheem dſelſſzeleem us kahdu laiku tifſchoht aiskaweta, tad ari ſchihdu kuptſchi tuhlin ſinajufchi ſchahdu buhſchanu few par labu iſleetaht, prohti prezehm dauds augſtakas zenaſ ſazeldami. Ta par peemehru ſtearin-ſweſes, kas mafaja 27 kap. mahrzina, ſazehla us 32 kap., zukuru us 20 kap., kas lihds tam mafaja 16 kap. Lai ſchahdu plehſdamu zenaſ pa-augſtinaſchanu waretu ap-rohbeschoht, tad gan waijadsetu eeſelt ihpaſchu pahrluhku ſomifju, kas apfpreſtu, waj zenu pa-augſtinaſhana zaur preſchu dahrgumu zehluſehs, jeb waj zaur kuptſchu rihkoſchanohs, pehz leelakas petnas dſenotees. Schahda pahrluhku ſomifja buhſturaen ſchana ſchihdu rohkā.

No Donas. Donas kaſakeem waijaga paſcheem ſawus ſirgus un kara-eerohtſchus eegahdatees. Pee oħras eefaukſhanas dauds kaſaku radahs, kam nebijs tafs eefaukſhanas, waijadſigohs ſirgus un eerohtſchus eegahdaht. Preefch tam nauda tika ſameſta. Tee pee pirmas un oħras eefaukſhanas peederigee kaſaki jaw eſoht pilnigi iſrihſoti.

No Voltawas. Pa Turku-Serbi kara laiku daschas Serbi un Bulgaru ſamilijas, no kara breefmahm jeb ar ziteem wahrdeem ſaloht no Turku waras darbeem behgdam, atnahkuſchus us Voltawas pilsfehtu, kur wini ahrpuž pilsfehtas nometuſchees un ka tchigani tur teltēs dſihwojoh. Aukſtam laikam uſnahkoht minetahm ſamilijahm jaſeeſch aukſtums, beſtam wehl wiñahm truhſti ſiltas drehbes un waijadſigas pahrtikas. Gan daschi ſneeds palihdigu rohku, bet ar to nepee-tee, lai wiñahm behdahm un zeſchanahm buhſturaen gals. Si-ſnotajs, kas paht ſch buhſchanu Kreewu awisei („Hob. bp.“) rakſta, atrohd, ka palihdibas par mas, teekoht paſneegta, jo Voltawas pilsfehtā ir labdarifchanas beedriba un kahdi 40,000 kriſtigu eedfihwotaju, kureem tatſchu peenahktohs jo wairak gahdaht par ſawem ſeesdameem ſilts- un tizbas-brahleem,

lai gan preefch iſbraukſchanahm, ballehm um fahrfchu gal-deem naudu netaupoht. Scheklaht japeemin, ka kahdi no tureenah muſchtureem apſohlijufchees, pa weenai Serbu jeb Bulgaru ſamilijai uſnemt, tai maſjas-weetu un pahrtiku dohdami. Schahda palihdibas ari ta derigaka, jo truhkumu zeſ-damee, naudu dabujuch, ſatzchu wiſu tik labi newaretu ee-gahdatees, ka wini no muſchtureem to dabuhs.

Ahrſemes ſinas.

No Mainzes pilsfehtas teek ſinohts, ka tur breefmigi dauds behnu mirſtoht. Bebz tureenahs ahrſtu aprehkinaschaſchanas wairak neka 2000 behnu faſlimuſchi ar ſcharlaku un ar kalla-ſehrgu, no kureem dauds jaw miruſchi. Kapehj tahdā ſeela ſkaitā behni faſlimiſt un tik dauds no faſlimuſcheem miſt, paht to naw nekahdas ſinas atnahkuſchus.

No Charkowas. Zaur to, ka prefſchu weſchana us dſelſſzeleem tagad daudſlahrt kaſeta, tad minetā pilsfehtā petroleums kohti dahrge ſazelts. Ibjā laikā petroleum ſena, kas bija 4 rubl. pudā, tagad ir ſazelta us 8 rubleem pudā jeb 20 kap. par mahrzini. Tas ſnotajs, kas ſchō ſinu Pehtenburgas awiſi peefuhtijis, ir aprehkinajis, zil Charkowas kaufmani zaur ſchahdu petroleum ſadahedſinaſchanu velnoht. Wineem petroleum ſee eepirkſhanas makſajis 1 rubl. 40 kap. pudā, ta ka wini, tagad pudu par 8 rubl. pahrdam, velna 570 progentes, jeb ar ziteem wahrdeem: wineem atlez gandrihs ſefchlahrtiga velna.

No Italijas. Dauds tagad Italijā ſpreesch un runa paht to, ka Italijas un pahwesta waldiba ſawā ſtarpa iſturejuſchahs, bet neween paht to ſpreesch, ka winas iſturejchahs, bet ari paht tam runa, ka winas iſtureſees. Paht ſchahdu iſturejchanoħs, ſihmejotees us pagahjuſcheem laikeem, kahda Italijas awiſi nodrukajuje farunu, kas profeſoram Bonghi bijuſe ar nelaika kardinalu Antonelli 1870ta gadā. Ne-ilgi pehz tam, kad Rohmas pilsfehtas nahza Italijas kahnina rohkā (fenak Rohma pedereja pahwesta ar labu leelu walſts galu), notika mineta faruna ſtarp Bonghi un Antonelli. Schi faruna, kuru garuma deht ſchē newaram uſſihmeht, ir tam-deht eewehrojama, ka tanī Antonelli iſſazijis, kahda wiſe pahwesta waldibai waijadsetu ar Italijas waldibu iſliht (iſlihdsinatees), tad Antonelli us tam atbildejis, ka ſchahda iſlihgschanas ne-eſoht eefpehjama, jo lai nemoht kahdu politikas partiju gribedami, neweena pahwesta waldibai taħdas teſibas ne-atlaufſchoht, kahdas tai waijagoht preefch pastahweſhanas. Kad nu Bonghi us tam ſihmejotees teiza, ka pahwesta waldibai waijadsetu raudſiht pehz politikas buhſchanas ſawus nolihgumus eegrohſiht, tad Antonelli us tam atbildeja, ka ta buhſturaen paſmoſchanahs, ja pahwesta waldiba to daritu, un ja pahwesta waldibai buhſturaen ſchahdu paſmoſchanahs, turklaht ari tas (prohti mineta eegrohſiſchanahs pehz politikas buhſchanas) nemas nepeeklahtohs pahwesta waldibas gohdam un ſlawai. Kad nu Bonghi prafija, ko tad pahwesta waldiba nodohmajuje dariht, tad Antonelli atbildejis, ka tikai weens zeſch atlekoht, prohti pretotees un nogaidiht. Ta bija Antonelli a atbilde un ta ari pahwesta waldiba no 1870ta gada ſaloht ir iſturejuſchahs pret Italijas waldibu: wina ir pretojuſchahs ut nogaidiſe, us iſlihgschanu un ſadarejchau wina naw neweeney ſohli ſpehrufe.

No Londones. Ka jaw daschu reiſ tilam ſinojuſchi, tad

Anglu tanta natura draugu prahku us Turziju un nereti kurneju se pahri sawas waldibas abrigu politiku, kas Turzijai par labu strahda. Tagad us Londoni fasaufka tautas-fapulze, kuru nosauz par „pretturzigu“ tautas-fapulze, tamdeht ka wina us Turzijas puſes natureſees, pahri Turzijas leetu spreeſ-dama, bet ſpreedihs vebz wiſpahri geem Eiropas prafijumeem. Ko ſchi fapulze ſpreedihs, buhs ari ja-eeweſho lordam Salisburi fa konferenzen lohzelkli Konstantinopel no Anglijas puſes. Pahri diwi pirmahm fehdefchanahm jaw ſinas pahri telegraſu atnahkuſhas un prohti tahdas: Peektdeenu tai 26ta Novemberi pretturziga tautas-fapulze natureja fawu fehdefchanu, kurai par preefchneku bija Westminſteres herzogs. Us fapulze bija fanahkuſchi wairak neka 1000 fuhtito jeb iſwehleto is wiſahm Anglijas walts dohahn, kuru ſtarpa ari atradahs Gladſtons um Oksfordes biſkaps un wairak parla-mentes lohzelki. Ta fwarigaka leeta, ap kuru runas un ſpreefchanas grohſijahs, bija Turzijas nekahrtiga waldifchano, ta buhſchana, ka mas ko war zereht us Turzijas apföhlito pahrgrohſijumu iſpildifchanu, tad Eiropas, ihpaſchi Anglijas atbildefchana (prohti par waijadſigo pahrgrohſijumu iſdarifchanu), heidoht tee no Turzijas prafamee pahrgrohſijumi un apgalwiba un fa pretoſchanahs pret kari, ko Anglija fahktu Turzijai par labu. Beigas tika weens preefchlikums peenemts, prohti tas, ka buhtu weena pate komiteja eezelama, kas pee konferenzen nolihku weizinaſchanas peepalihdsetu. Westminſteres herzogs us tam norohdijs, ka konferenzen fwarigakais uſdewums buhtu tas, ka Anglija ar Kreewiju weenis prahis draudſigi kohpā strahdatu, zaur ko Turzija to zeribu ſaudetu, ka Anglija winai wiſadā wiſhē nahkſchoht valiſgā. Ja par waijadſigu iſrahdtihs, tad ari waijadsetu Anglu kara-kugus un kara-pulkus us Konstantinopeli fuhtih pret Turziju. Tik dauds pahri minetas fapulzes pirmo fehdefchanu. Sanemam wiſu kohpā, tad nahlam pee tahda gala ſpreeduma: Turzijas waldifchana ir nekahrtiga, pahrgrohſijumus wina iſdara, apgalwibas wina newar nekahdas doht — un Angliji jaſtrahda ar Kreewiju us weenu rohku. — Pahri oħtru fehdefchanu, kas deenu pohz tam tika natureta, atnahkuſhas tahdas ſinas: Oħraij fehdefchanai bija par preefchneku grafs Schestesburi. Wiſch fawā runā iſfazija tahdas dohmas: Lai gan wiſch baidotees no Kreewijas waldibas, tad tomehr wiſch wehl wairak baidotees no tam, ka Turzijas waldiba jo turpmak ne-pastahwetu kriſtigas (Turzijas) pawaltes, wiſch tahm doh-mahm peekrita, ka Angliji waijagoht weenprahrti ar Kreewiju kohpā turetees, zik ilgi wina to eefvehj. Gladſtons peenimeja, ka Anglijas walts ne-eſoht ar tahdu abrigu politiku ar meeru, kura Turzijai par labu strahda, un par tahdu politiku eſoht Disraelim ja-atbild. Turzija eſoht Parishes no-lhgumus pahrlahpuſe, pat atzehluſe. (Us Parishes nolihgu-meem atbalstahs tee, kas Turziju grib nepahrgrohſitā buhſchana iſtureht.) Anglija eſoht Turzijas waldibu us tahdu iſturefchanohs paſklubinojuſe, kas Parishes nolihgumus pahrlahpuſe. Anglu tanta negriboht, ka Salisburi konferenze aifstahwetu (Turzijas) warmahžibu un palaidnibu, Turzijas ne-aprohbejchota wara Bulgarijā, Boſnija un Herzegowinā ir atzelama un preefch tam ir ahrsemju eemaiſiſchanahs wiſadi waijadſiga. Beigas Gladſtons flavedams runaja pahri Kreewijas Keſaru un Kreewu tantu un beidsa fawu runu ar team wahreem: Angliji waijagoht pee Austruma atſwabinaſchanas peepalihdseht. Lai gan fchahdas dohmas iſfazitas no fapulzes, kas

noſauzahs par pretturzigu fapulzi un tamdeht jo aſali pahrefpreesch Turzijas nebuhschanas, tad tomehr minetas fapulzes ſpreedumi nepaliks bes eevehrofchanas un Turzijai buhs ari ja-apradinojahs ar tahm dohmahn, fa waretu netift, ka Anglu kara-kugi un kara-pulkī winai preti ſtahjahs. Ari Gladſtona runa, kas Kreewijas politiku uſteiz, nepaliks bes eevehrofchanas preefch Turzijas.

No Alekſinazes. Isgahjuſchā numurā jaw peenimejam Alekſinazes pilſehtu, us kahdu wiſi wina Turkū rohkas nahekuſe un fa pohz pameera noſlehgſchanas laika rehkinajohſ Serbi pagehr, lai Turkū wineem Alekſinazi atdohdoht atvakaſ. Turkū naw Alekſinazi ar waru uſwarejuſchi, bet ta wineem us ſchahdu wiſi rohkas naheza. Kad Serbi, no Turkū pahwaras pahriſehtu, aſſina, ka wini neſpehſchoht Alekſinazi ſidhſ pameera peenemſchanu aifſtahweht un lai welta aſins iſleefchana nenotiku jeb ari Alekſinaze pate netiftu nodedfinata, tad Serbi aiflaida pawehli Alekſinazes eedſhwotajeem, lai wini is pilſehtas iſeijoht. Bet kad nu tik dauds to ſirgu un ratu nebijs, ka lai wiſi buhtu warejuſchi fawu mantibu aifwest un paſchi aifbraukt, tad kahdai datai eedſhwotaju bija jaſaleek libhſ ohram rihtam, bes tam wehl ihpaſchi jaſlimuſcheem bija jaſaleek atvakaſ. Tai 30ta Oktoberi bija augħam mineta pawehle iſlaista un tai 31ma Oktoberi Turkū jaſtneeki pahrijahja vee Botowijchtes par Morawas upi un aystahja to zelu, kas no Banjas wed. Pa ſho zelu nu teem bija jaſrauz, kas no Alekſinazes naheza. Turkū jaſtneeki nu fahla ċħoħs bes erohtſcheem buhdamus newainigħos ta-tinu dſenah un tohs nonahweht, tihi no pahrgalwibas un aſinskaħribas ween. Kahda ſinu jumā, kas ahrsemes weetnekku komiſijai Belgradē no Serbijas tiziſ ſeeſuhihts, ir uſſiħmehts, zik Alekſinazes eedſhwotaji tikuſchi no Turkū jaſtneeleem no-nahweti. Wiſus pee wahroda peefault, mums atraemtu par dauds weetas, peetiks peeminoht, ka wairak neka 50 dſħiwbas nonahwetas, pa leelakai datai feewas un behrni, pat ſħdoni. Zik neſħeħligi un ar kahdu ſwehra aſinskaħribu wini fawu bendes darbu strahdajuſchi, to peerahda ari fchahds atgadjums. Turkū jaſtneeki fateek feewu, kurai behrninjch ſħdonis pee kruhtim un diwi behrni blakus għażja. Turkū papeefchhu no-fahwa tohs diwi behrnu, to trefħo ſħdoniti uſdubra us ſobbenu un tad mahti paſču, kurai wiſas taħs breefmas ar paſču aqim bija jareds, nokħawa.

No Semlinas. Tai 24ta Novemberi Turkū uſbruka Sa-ħaħi, kas atrohnahs starv Saitħħarū un Negotinu un to Serbeem atnehma. Pee uſbrukfchanas Turkeem preti tutejahs Serbi, pee kam us abahm puſehm bija noſchauto un eewa-noto. No Kurschumles iſeedami Turkū ſaldati iſlaupi jaſħer-rus zeemus; tapat ari zeemus pee Jaworas. Komiſija, kas sprefsch pahri roħbejhañ starv Turkū un Serbu kara-pulkeem ir tamdeht ſchelħojuſehs Konstantinopel un pagħrejuſe, ka lai tee Turkū wadoni teekoh apſtrahpeti, kas fawem pulkeem laupiſchanu attħawwaſhi. Kurschumles komandants, Ramſi-Bey, ari tika no fawu amata atzelts; turpreti tee ziti wa-doni, kuru pulki tohs zitus zeemus aplaupi juſchi, naw pee atbildefchana ſaulti. Ta nu redsams, ka Turzijas waldiba ari pameera leetā newar jeb negrib par kahrtigu iſturefchanoħs għadha.

No Konstantinopel. Pahri to jaw daudsreis mineto, Konstantinopel noturano konferenzi atnahkuſhas ſchahdas ſinas: Għekk konferenze pate fawas fehdefchanas natureħs, tiks ee-

preeskhu natureta ta nosaulta eepreeskhus-konferenze, kas sawas sehdeschanas jaw sahkuje tai 29ta Novemberi. Schai eepreeskhus-konferenze tas usdewums, tamehr sawas sehdeschanas un faspreeschanahs tureht, lihds konferenzen lohzelli sawods preesklikumos jeb prafijumos buhs weenojuschees. Ja schahda weenprahiba buhs panahka, tad tilai ihsta konferenze sahks tureht sawas sehdeschanas. Turzijas waldiba tifai pee ihstas konferenzen nems dalib. Tai 30ta Novemberi sawas sehdeschanes nems dalib. Tai 30ta Novemberi natureto eepreeskhus-konferenze sehdeschanu athonha schahda fina: Tai wakara natureta eepreeskhus-konferenze virmā sehdeschanā radahs dehmu starpiba starp konferenzen lohzelleem, sihmejotees us apgalwojchanu, kas no Turzijas waldbas prafama. Anglijas waldiba esoh preesklikumu eesneeguse, ka pameeru wajjadsetu pagarinah. Turzijas waldiba islaiduse pee ahrsemju waldbahm rakstu, kura wina rauga attaisnotes pretahm apwainojschanahm, kas winai tiluschas pahrmestas.

No Turzijas. No Turzijas runajoh jeb lajoh katram griboh negriboht prahtra schaujahs tas wahrs „karjch“ un newiloht winam jajauta: „waj buhs karjch jeb meers?“ Us schio jautajumu nu wajjadsetu atbildeht, bet ta riktilga atbilde us tam naw is tagadejahm awischu finahm pilnigi panahlama, jo us weenu pusi leelwalstis wiadi zenschahs pehz meera us-turefchanas, turpreti us ohtru pusi atkal isriblojabs us karu. Schahda diwejada isturefchanahs numis rahda, ka leelwalstis paschas wehl pilnigi nesina, waj bes asins isleefchanas spehs meeru panahkt — un ta tad nahks pee ispildishanas tas wezais (Latian) fakams wahrs: „Ja gribi meeru, fahz karu.“ Koi nu gan us augscham mineto jautajumu, waj karjch jeb meers gaidams, ne-eespehjams pilnigu atbili isdabuht, tad tomehr wiwpahki kahdus wahrdus war fajih, ibpaschi kad politikas prateju spredumus eewehro. Kahds Anglu politikas wihrs, us Turzijas leetu sihmedamees, fajijis schahdus wahrdus: „Gsmu pahreleezinahts, ka ta ijjekirschana, waj Eiropai karjch waj meers gaidams, masak us Angliju atbalstabs, bet jo wairak us tam, kahdu isturefchanohs Turzija dohma no Anglijas fagaidiht.“ Scheem wahrdem ari pilniga taisniba jo kad Turzija nebuhtu drohshi us Anglijas peepalihdsibu zerejuje un ari daschadā fina peevalihdsibu dabujuje, tad wina teescham nebuhtu eedrohshinajufes leelwalstju prafijumeem ta preti stihwetees. Kad nu Turzija redsetu, ka Anglija ar Kreewiju weenis prahkis strahda, tad sinams Turzija, ja winai wehl fajehga atlikufes, gan ne-edrohshinatohs karu eesfahkt.

No Adrianopeles (Turzija) teek ta sinohts: Jaw kahdas deenas mehs atrohnamees leelaks uhdens-pluhdu breefmas. Ta pilsfehtas dala, kas semaka, jaw no uhdena pahrypluhduje. Straumiga Maritschas upe un Tundschas upe ir uspluhdufhas, ta ka jaw kahdas 20 eelas stahw apafsch uhdena. 960 nami jaw fagruwujschi. Zilweli lihds schim wehl ne-weens naw dsihwibu saudejuschi; bet uhdens ariveenu angstaki uspluhst, ta ka muhsu jmuksa pilsfehta tils lohti apfahdet. Zaur scheem uhdens-pluhdeem muhsu pilsfehta tilskab ka no wifas pasaules atschkira, ja pa dseisszelu us Filipopoli un Gamboli pa datai newar braukt. Waldiba, zit spehdama, rauga team zaur uhdens-pluhdeem bes pajumita palikuscheem kaudim apgahdaht dsihwoklus un maisti.

No Persijas. Ka lasitajeem sinams, tad Persi jeb Perseefchi veeder pee Muhamedanu tizibas, tamdeht ari Turzija kas wifus Muhameda tizigohs fazeltu us gaidamo karu, ari

sawas zeribas tura us Persiju; bet pehz jaunakahm awischu finahm spreeschoht jaftaka, ka Persijas schahks (kas lasitajeem wehl no ta laika buhs atminams, kad tas pa Eiropu zeloja) nemaj us tam nedohmajoh, Turzijai nahkt palihgā. Gan no Turzijas puses deesgant publejuschees, Persijas schahku us tam peerunaht, bet wijas publes lihds schim bijuschas welta, jo schahks ka negrib ta negrib sultanam palihdsibu apfohlilt, un tamdeht starp abahm waldbahm radufehs, lai nu gan ne ihsta naidiba, tad tomehr plafna draudsigā fatikschana. Leela draudfiba nelad naw starp Turziju un Persiju bijuse, daschreis pat naidiba. Turklaht wehl Persija tamdeht netura ihstu draugu prahku us Turziju, ka Turzijas sultans, kas fewi erauga par wifu (Muhameda) tizigo lauschu weenigo waldeeku, ori dohmajahs buht Persijas wirswaldneeks, kas, ka prohtams, Persijas schahlam nemaj naw pa prahtam, jo wairak wehl tamdeht, ka Persija ir patstahwiga walsts, kura nefahdā buhchanā nestahw sem Turzijas wirswaldibas. Ta tad ari Persija jo masak nahks Turzijai palihgā, jo zaur schahdu palihdesechanu Turzija waretu sawas wezahs aplamas dohmas usnemt, ka Persija tika winas pawalste.

No Nujorkas. Seemelu Amerikas jabeedrotahm brihw-walstis negrib ihsti weiktees ar sawa presidenta zelschanu, prohti winas arveenu wehl naw nahkuschas pee sawa gala mehrka. Tur ir diwi partijas, prohti ta nosaulta demokrati partija un republikaneeschi partija. Katra partija nu zenschahs is sawas widus presidentu eezelt, jeb ar ziteem wahrdem: preeskj sawas partijas kandidata dabuht balja wairumu. Lihds schim wehl weena partija naw preeskj sawa kandidata balju wairumu dabujuje un tagad teek ihmellehts, waj wehlefchana pehz fahrtas notikuse.

No Meksikas. Ka lasitajeem wehl buhs atminams, tad jaw ilgaku laiku Meksika plohshahs dumpis. Dumpineekem beidsoht isdewahs wirsrohku dabuht un winu wadonis likahs fewi eezelt par Meksikas presidentu, bet ilgi winjch nedabuha sawa gohda-weeta meeru baudiht, jo atkal jauni dumpineeki radufchees, kas pret winu jazehlujschees. Jauno dumpineeku wadonis ir Porfirio Diaz, kas jaw tik tahtu wirsrohku dabujis, ka jaw 30ta Dezemberi ar sawu pulku eegahja galwas pilsfehtā Meksika. Ka leekahs, tad winjch gan pahrtimo dumpineeku wadoni wirsrohku dabuhs.

No Amerikas. Ka no Nujorkas teek sinohts, tad notikuse leela nelaima, prohti tai 23schā Novemberi wakara nodega teatera nams Brukleinā (Brooklyn). Zit zilweli pee tam sawu dsihwibu saudejuschi, tas schim brihsham naw ihsti sinams, bet masums jaw nebuhs, jo 245 likki jaw is fadegusches chlas gruvescheem isakti.

No Dara brandwihns?

(Statees № 48. Beigums.)

„Ja, ja,“ es atteizu, „te Jums ir gan taisniba; es pahsttu ari tahdus; bet Jums wajag fahribu no nesahtibas isschikt.“

„Us wifadu wihs, mans kungs,“ winjch atbildeja, „bet to jinu, ka fahliga bruhkeschana daudskahrtigaki noteek nesahtiga. Tadeht winaas abas nonostahjabs, sawu spehku pee zilwela meejas rahdiht, ka Juhs jaw paschi to juhtat. Branwihns ir giste. Winjch negeld dschreena weetā, nedseje flahpes, bet ohtadi, winjch wairo flahpes. Winjch negeld par baribu, winam naw nekahds baribas spehks,

bet wiſch dara eekſchas neſpehzigas. Wiſch nepalihs dſih-wibu uſtureht, bet nonahweht. Dſehreju jaw war no waiga paſht. Kas rupju labibas jeb kartupetu brandwiſhu dſer, teem ir bahls, nepatiſkams waigs. Turpreti, kas ſmalku brandwiſhu un ſipru wiſhu dſer, teem ir ſarkans, uſtuhgiſ waigs."

"Bet daſter kungs," es teizu, "Juhs mani par daudſ eeſaidat ar manu lohſchu waigu! Es pee tam paleeku, ka tka neprahigi bruhkehts brandwiſhs war ſlahdigs buht un par giſti paſkt."

"Ite, ne," atteiza daſteris, "bet to dara tas ſiprumis, kas brandwiſhu atrohdahs. Ar weenu jeb diweem ſchnapscheem ſlaidra brandwiſna ſipruma war katu zilweku, kas naſ eeradis ſiprus dſehreenus dſert, nonahweht. Ar zitu dſehreenu faſaukts, peewelk daschadas ſlimibas. Wiſhs un alus prahigi bruhkehts naſ ſlahdigs ka brandwiſhs ween."

"Es ari dohmaju, mihiſiſ daſter kungs, ka brandwiſna ſpehka giſte atrohdahs, bet tomehr wiſch tohp ir pee sahlehm bruhkehts."

"Ihſti riſtigi, draugs, tapat ka dſihwais fuſdrabs pee sahlehm tohp bruhkehts, bet ne preeſch baribas. Brandwiſna ſpehks lihdiſnajahs dſihwam fuſdrabam, tapat ſpechahs zaur aſinim un kauleem, tapat iſet kahdas dalas nemaitatas zauri un tapat paleek kahdas dalas eekſchā."

"Lai weſns parauj wiſas brandwiſna un dſihwam fuſdraba ſahles. Kahdu padohmu Juhs man dohdat preeſch manas ne-weiſelbas. Dſert taſchu waijadſehs. Luhgtu uſrakſtat."

"It neka," fauza neſchehligais daſteris, "Juhs gan newareet wiſhu un alu prahigi dſert, bet la baki buhtu auſſis uhdens; jo neweens ſkunſtigi taifihks dſehreens naſ taſhs ka ſchis. Muhſu weztekwi bija ſtiprakti kaudis. Wini brandwiſna ne- dſehra, tadehl ka wiſeem ta nebijs un to nepaſina. Apteekos winu tiſi atrada un noſauza aqua vitae, kas ir dſihwibas uhdens. Wian bruhkeja pee sahlehm. Amerikas pagahni noſauz wiſu par traſuma uhdeni, un teem ari ir taifniba."

Es daſteria padohmam pehdiſi ſtauſiju un dſehru, kad brandwiſna apetite naža, auſſtu uhdeni, un kahdu biſchki alus un pebz zetorſchka gada, ka ta daru, un teefcham man naſ wairſ nedſ daſteria nedſ apteeka waijadſigſ.

Blauwas Eduards.

It paſemiga luhgſchana.

Mehs ſcheitan apakſchā rafſtijuschees ſwirbuli, ſchubites, ſtehrſti, ſihlites un t. j. pr. paſemigi luhdſam, wiſus mahju tehwus un mahtes un ihpachhi flehtneekus un meldeurus, kureem tee graudini wairak ka ziteem ir. Schai augſtā bahrgā ſeemas laikā, kur wiſas plawas un laufi ar dſiku ſneegu apfegti gut, un mehs zaur to nekur ſew uſturu ne-waredamu dabuht, ta ſakoht jaw bada nahvē mirſtam un ſchehligi uſ Juhsu rohlahm luhdſamees. — Iſberat preeſch mums kahduſ grandinus jeb kahduſ baribai derigus mehſlus, taſhā weetā, kur mehs waram drohſchi pee-eet un ehſi. Par to labas ſirds parahdiſchanu mehs fohlamees naſklamā waſarā it dedſigi wiſus ſukainus, kuri dahrſeem un foheem ſlahde, nokoht, un jaukas dſeeſminas pee filtas ſaules ſpo- ſchuma pret Juhsu lohgeem it ſkani un mihiſi ſuſſeedaht.

Uſ taſhu dahrſu fohlajumu preeſch mums wiſeem parahſtis putnu ſeelaſhs beedribas wahrdā

putnu weetneeka pulks,
ſtrihwera weetā: Blauwas Eduards.

Mahj. weesa laſitajeem un drangeem par ſiuu.

Lai Mahjas weesa iſſuſtichana waretu pebz lahtas un bei laueſchanas noilt, tad luhdſu apſtelletaujs, lai pee laika man uſdohb fauvi wahrdū un dſihwes weetū.

Mahjas weesa apſtelleſchanas teel preti nemias Rihgā, manā drukatawā un grahmatu bohde pee Pehtera baſnizas; Pehterburgas Ahr-Rihgā Kalku- eela № 18 Winkmann l. pat-kambari Martinona namā un Eichwald l. wihiuſi pee leela pumja; Bahroaugawī pee Stabuſch l. pret Holma l. fabrika. Tad wehl zitās pilſehtas apſtelleſchanas preti nems, proht: Slohka: birgermeiſter Pohlmann l.; Bebijs: lohymaniſ Peterſon l. Walmeera: G. G. Tren l. ſawā grahmatu bohde; Walla: Rudolff l. ſawā grahmatu bohde; Beſtaine: pee apteekera l. Kreitenberg; Sel- gawa: J. Schablowſky l. ſawā grahmatu bohde; G. Alluan l. ſawā grahmatu bohde un G. Sieſlack l. ſawā grahmatu un bilſhu dru- ſtanā pee tigus platzha; Lalfis: lohymaniſ Simſen l.; Jaunfel- gawa: Adolf Schwabe l. ſawā grahmatu bohde; Dohbelē lohymaniſ J. Davidofsky l. ſawā grahmatu bohde; Kuldīga: lohymaniſ Lagsding l. ſawā bohde un tad Vauslā: Goerke l. ſawā apteek.

Ernst Plates,

Mahjas weesa apgahtatajs un redaltors.

Sina pahr uſſaukteem Rihgā.

Jehtaba-baſnizā: ahrſemneeks Gustaws Rudolfs Schlegel ar Eli- ſabeti Henrietti Lüderwald. Atſlehgū kalejs Wilhelm Christian Mundt ar Emiliju Heide.

Pehtera- un Domes- baſnizā: meſchakungs Otto Robert Witte ar Amaliju Elisabetti Rogge. Widſemes muſchneefu ſreditiſtemes deenastneeks Friedrich Wilh. Holzmeyer ar Johanni Sofiji Paulini Biſſerling.

Geſtrudes- baſnizā: bohdes-fulainis Pehters Simons ar Ka- tarinu Plohring.

Fahnu- baſnizā: feldſcheris Frizis Delle ar Ubbu Treuland. Kohlu-wahlkeris Ulrich Ohſoling ar Eſetti Eichwald. Muzineefu ſel- lis Georg Minogradow ar Margareti Johdif.

Raudas papihru-zena.

Rihgā, tai 3. Dezember i. 1876.

Papihri	prafija	malaſa
5 prozentis infriprijas 5. ſerijs no 1854 . . .	rubl.	rub.
5 " prehmiu biles 1. emiſſijs . . .	191	190
5 " 2. 2. 184	182	"
5 " Rihgas namu kihlu-grahmatas . . .	"	"
5½ " hipoteli kihlu-grahmatas . . .	"	"
5 " Widſemes kihlu-grahmatas (ne-uſſat.) . . .	98½	97½

Cepirkſchanas zenu-rahditajs.

Rihgā, tai 3. Dezember 1876.

20 garnižas ruſi malaſa — r. — l., kveeſchi — r. — l., meſeſhi — r. — l., ausas 1 r. 20 l., grīfu putraimi 4 r. 50 l., auſu putraimi 5 r. —, meſeſhi putraimi 2 r. 80 l., ſirni — r. — l., kartupeli — r. 90 l. 2½ vudi rupji ruſu-milti malaſa 2 r. 40 l. un — r. — l., kveeſchi-milti 5 r. 50 l. 1 puds ſweeſta malaſa 11 r. — l. lihdi 12 r., feens — r. 55 l., ſalmt — 45 l. 1 oſe (7 pehdaſ augſta un plata) behra-malla malaſa — r. — l., behraſ un alſchku-malla — r. — l., alſchku-malla — r. — l. — preeſch-malla — r. — l., egli-malla — r. — l.

Latveeſchu draugu beedriba.

Latveeſchu draugu beedribas lohjeſtus uſ gada ſapulzi Rihgā 7. Dez. ſch. g. Steuernama pulkſten 10. no rihta ſakluma fa-aizina

A. Bielenstein,

Latv. dr. beedr. president.

Atbildeſ.

J. R. — J. ſau reis atbildejam, ka Juhsu preoſchanahs rafſtu pa-ib- ſinatu tikai waram uſſemt. Šuhtet mums uſ leetu paſchu ween ſhmedamohs preoſchanahs rafſtu un tas tis ūhli uſſemtis. Ja ari zitam kahdu ſaklafitam to grībeet preoſchitb, tad mums tur neka ſau preit; bet ja ſuhtet, tad luhdſami paſteidsatees, lat wežu gadž to leetu waretu pabeigt.

K-nejs, ūad ſatiſlimees, tad ar wahreem iſſlaivrofim, ſapebz daſchi rafſtu paſiſuſchi opatalat.

Medažijs.

Atbildeams redaltors Ernst Plates.

Meera weeta pee Spirdinni esera.

(States № 45.)

Winfch speeda winas rohku kluſi pee ſawahm luhpahm un ſkatijahs winai kluſi pakat, kad wina no wina atkahpahs un blakus-iftabā paſuda.

Tad winfch zeeti fanehmees fazija:

"Nahzeet, teefneſcha kungs, es tagad Tums peederu," un gahja us durwim.

Teefneſis winam gahja pakat. Ahrā wini eekahpa ratōs un nobrauza us J. pilsfehtu. Diwi ſchandarmi jahja wineem weenu gabalu atftatus pakat.

Bij pehz ſha notikuma ohts rihts atnahzis. Saule bij preefch kahdas ſtundas uſlehlufi un winas ſtarī puhlejahs ee-ſarkanohs mahkonus uſwareht, kas no esera lehni fazehlahs. Pukes un kohlu ſari bij nokahrueches no flapjas un miklaſ nafts dwafchahs, meega-pilnas us ſemi, un kad kahdas lehns weh-jinch pahr wineem gahja, tad wini fa-ihguschi ſratija ſpih-dofchus pilemuis us ſemi.

Wezais majors ſtaigaja, kruki rohla, iſdſiſuſe zigare mutē, nemeerigi pa plateem gangeem. Winfch iſklatijahs bahls un faſlimis, it kā kad wiſu nafti nebuhtu gulejis un brauzija ar-weenu un arweenu ſawas garas, ſirmas uſfas. Schad un tad winfch garam eedams peegahja pee galdu, us kura wina rihta kafeja ſtahweja, un dſehra. Tad ſauza winfch fulaini, paweh-leja uniformi ar to dſelscha kruſtu iſpuzeht un tad ſirguſ ee-juhgt, un zeereja tahtak par gangeem. Pehz kahdas puſtundas winfch eegahja namā, ſawā lambari un gehtbahs. Rati jaw bij preefch durwim un us fulaina meldeſchanu iſnahza winfch ar manteli un deenesta zepuri ahrā un prohjam braukſchanu. Zaur ſahli eedams winfch fatika Annu, kas us dahrſu gribuja eet. Wina brihnidamees us winu paſkatiyahs, nolaida tad ahtri azis un gahja winam klaſt, rohku butſchoda ma lab-rihtu doht.

Winfch tureja winas rohku zeeti un ſkatijahs weenu brihdi kluſi winas faraudatas azis.

"Wiſſ ſawam galam tuwojahs," winfch fazija fa-ihdſis, "ar mums ir pagalam, pateefi! — Mahtei ir taifniba, efers ir brehziſ un praſa ſawu upuri. Un es wezais nera, leekohs fewi apnerotees no manas ahtras darifhanas un aismirſtu, ko mans gohds un mana ſirds man leek dariht."

Anna zeeta kluſi un ſkatijahs us ſemi, ſamehr aſara pehz aſaras pahr winas waigeem riteja.

"Tas nabaga puika — ko winfch no manis dohmahs — ko Deewam Rungam fazihſ, kad winfch wina preefchā nahks un rehkinumu dohs no ſawahm pehdejahm deenahm un no weza majora. — Es newaru zitadi, Deewaſ lai man paſihds — es braukſhu pee wina un noluhgſchu, pateefi! lai winfch no ſhejenes ne-eet ar to dſeloni ſirdi, ko es winam eeduhris. Es eejchu pee wina un lohziſchu ſawus ſirmus matus un luhgſchu, lai winfch man peedohd, pirms winfch no ſhejenes ſchirkahs."

Anna metahs pee wina kruhtim un raudaja gaufchi.

"Peedohd ari Tu, man behens," winfch fazija ar rauſtida-mahm luhpahm un flapahm azim. "Tas bij lohti nekahrtigi un es ſinu, Tu turi par to duſmas pret manim Tawa ſirdi."

"Teht, mans teht!" Anna ſchaufleja.

"Labi — ir labi! — Es preefch wina gribu dariht, ko weens wezs, jaſchants krohplis war dariht, un ſinu taſchu,

la winfch nepluitas fauna- un behdu- pilnas dſhwibas galu labaki wehlahs, bet gribu to preefch wina dariht un kad til ari mana meera deht. Un nu eij — eij — laid mani!" —"

Wina tureja winu wehl arweenu zeeti apkampufe.

"Gazifchū winam, ka Tu — nekaunees wiſ, pats ari to eſmu darijis — ka Tu winam mihla eſi bjuſe un," winfch fazija ar drebedamu balsi tahtak, "ka Tu preefch wina gribi Deewu luht — luht gribi — luht — garā ap winu buht — wina engelis — wina pehdejā ſtundinā."

Winfch newareja tahtak runaht. Winfch butſchoja winas bruhnus matus, ſtuhma winu lehni no fewis un gahja ahtri ahrā.

Anna eegahja zaur wahreem dahrsā.

Majors eekahpa ratōs un brauza ahtroſ rikſhos us J. pilsfehtu. Pehz kahdas ſtundas winfch tur nonahza un lika preefch ſawa weza drauga, teefneſcha Wandera durwim tureht, kas winam mihligi bet brihnidamees pretini nahza un apfweizinaja.

"Peedohdeet," majors teiza manteli nolikdams un wina ſtrah-dajamā iſtabā winam blakus us ſoſa nofehſdamees. "Peedohdeet, ka til agri no darba ſaweu — bet pateefi, ne-efmu wiſu nafti neweenu aži aſdarijis, pateefi! ta puſcha deht. Efmu winu nekahrtigi atraidijis un ſaunohs par to un gribu pee wina, ar winu runaht, lai winfch man peedohd — pee tam newar agri deegſan nahkt!"

Adwokats us winu druſku brihnidamees paſkatiyahs.

"Winfch fehſch zeetumā," winfch teiza ſawus wahrdus gari wilkdams.

"Un es drihſtu pee wina til, jeb kā?"

"Af, ſinams, kad til gribat. Es tilkai gribuju teikt, winfch ir noteefahs ſlepkaſa," teefneſis atbildeja.

"Bet zilwels, mihiſgs, mahzihts, ſreetns zilwels, to es zeenu, kungs! tas, ir ari kas! — To ſinu pateefi. Waj teefneſchi winu par taifnibu noteefajuschi, to mehs neſinam ſlaidri, abi ne. To Deewaſ ween un winfch til ſin. Winfch paſtahw us tam, newainigs buht un winam warbuht taifniba — kā tad mans draugs — kā tad?" —"

Adwokats ſratija galwu, atbildedams:

"Teef ſinu ir noteefajuſti un teef ſinu nemaldahs!"

"Nē, kā? — nē, nekad? —"

"No tuhſtohſch reisahm warbuht weenreis."

"Un kad no tahtu tuhſtohſch reisahm ſchi weena ta buhtu, kur teef ſinu maldahs ua winfch newainigs mirſt, kā tad draugs, kā tad?" —"

Preefch durwim atbrauza rati. Adwokats gahja-pee lohga un ſkatijahs ahrā.

"Kas ir, waj weesr atbraukſchi?" majors praſija.

"Agri ſuhdſbiueeki," adwokats fazija weenaldſigi.

"Tad ir likumeem ta waina, ne teefneſcheem," winfch teiza tahtak. "Bet wini naht eeljchā, kas par dumpi! — Gribu paſkatitees."

Winfch attaifija durwis plataki un atpakaſ ſahydamess ar-weenu plataki. Majors brihnidamees paſehlahs. Jo uſ Ju-ditu atſpeedees un no winas turehts, ſliboja wina ſlimais ſambaxa ſulainis Jeſchinskiſ ſtenedams iſtabā un peeguris nokrita uſ tuvalo ſrehſlu.

"Jeſchinski, Juſit!" majors ſauza, "ko Juhs ſchē gribat?

"Juhs gribet pee dakter?" —"

Jeschinskis elpoja gruhti un newareja atbildeht. Jūdite flatijahs us majoru flumigi un kātija galwu.

„Ko Juhs wehlatees? — Waj gribet pee manis? — Es ēmu teefnesi.“

„Pee Jums — ja — pee Jums,“ Jeschinskis teiza stene-dams, „gribu pee Jums — ne pee dakter — ko dakteris lai ar mani dara? — Juhs man warat lihdsēht.“

Winfch palika atkal kluſu un abi lungi us winu flatijahs lihdsēetigi un brihnodamees. Wina gihmis, pužapfegts ar gazu baltu bahrsdu, bij likla bahls, fweedru pilns, wahjsch lihds pat kauleem un bruhns kā eefwaidita liklu meesa, tikai leela-jahs, tumfchajahs azis straidija nemeerigi un bailigi usfklatoht fchurp un turp. Jūdite bij wina ap plezeem fakēhruse un tureja winu fehdus us krehfla.

„Teefnesi,“ eefahlka winfch no jauna ar wahju balsi, „es nahku pee Jums, jo gribu weenreis meeru dabuht — dwes-felis un meeſas meeru! — Es nahku pee Jums — un ap-juhdsohs ſewi — es ēmu — ēmu — ēmu to Storbekis notahwes — ēmu wina ſlepka!“

„Juhs efeet wina ſlepka un ne Gschens Weli? iſſauza majors.

„Kas par Gschenu Weli — Gschenu Weli. — Lorenzis Freijs nav tas ſlepka — es ēmu — es, Zahseps Jeschinskis — es ēmu!“

„Wihrs! Waj efat pee prahtha? — Apdohmajat wehl ween-reis, eekam runajat — Juhs ar to ſawu dſihwibū wareet fau-deht!“ teefnesi fazija nopeetni.

„Negribu — negribu jaw to dſihwibū — ir man par moh-kahm to dſihwiba. Saku Jums ta, teefnesi, nemeet to pro-toholi — es ēmu Storbekis ſlepka! — Usraksteet, ka es tas ſlepka ēmu.“

„Adwokata kungs!“ majors fauza, „tas wihrs ir pee pilna prahtha!“

„Man winfch japherklaufchana. Juhs gan palifteet, ma-jora kungs?“

Winfch skandinaja. Weens ſtrihweris no wina kanzelejas eenahza istabā un Wanders winam lika apfhefties. Tad winfch gresahs pee Jeschinski.

„Juhs falat, ka ne Lorenzis Freijs, bet Juhs Storbekis ſlepka ēfat — kā Juhs to gribat peerahdiht?“ Pratiſa teefnesi.

„Peerahdiſhanas, ak, wina ſafohditas peerahdiſhanas,“ nur-deja majors nepazeetigi starp joħbeem.

„Peerahdiſhanas,“ steneja Jeschinskis, „labas peerahdiſhanas, teefnesi. Tas bij Oktober mehnesi isgahjuſchu gadu — trihspadsmīta Oktoberi Bl. pilsfētā, — bij lohputirgus un gaſtuhis pilns ar zilwekeem, tikpat augħċha kā apakħa — es biju fulainis tai gaſtuhxi, ta ir mana peerahdiſhana. Apak-ħa tika d'serts. Students Lorenzis Freijs un ſemkohpis Stor-beķis fehdeja pee weena galda ar ziteem un dsehra, dumpojahs un ſingeja — dsehra pa dauds un tika ſtrihdinā — Storbekis winu iſſauza us dueli ar piftolehm — bij faſkurbis un es winu uſwedu augħċha wina istabā — un noliku winu gultā. — Un kad es winam iſgehrtees valiħdej, tad eraudſiju wina leelo pilno naudas maku — pilnu ſelta — ſelts bij mana ſamaita ſħana! — Šelts ſamaita zilweku, teefnesi, kas peħz ſelta ſħien, ir lauñ zilweks. Kad ari Freijs bij eegħijs sawā kambari blakam Storbekim — zaur waħejahm durim ſawew-nota — un zeeti guleja un fchnahza — un wiſs kluſu bij gaſtuhxi, es eelihdu ar ſekhem wina kambari, flatijahs us Freijs un redseju Freijs jaktis-nasi, kas blakam pulkstenim un naudas

makam us krehfla pee gultas guleja — panehmu to — un peelihdu pee Storbekis drehbehm — un wandiju drehbes un melleju naudas maku pilnu ar ſeltu — tē winfch pajekahs puſ meegainſch un grib brehkt — un ker peħz manas roħkas — tē eegrubhu winam nasi — teefcham firdi — winfch valaida mani waħa — krita atpaka — un winfch bij pagalam.

Winfch zeeta peekuſis kluſu un kehra krampig, fahvigi ar abahm roħkam pee fawahm kruhtim. Jūdite bij pee ſemes pakritiſi un bij galwu wina kiehpri eespeeduſi.

„Tad — tad lihdu ahrā,“ Jeschinskis teiza peekuſis tah-lak, „zaur Freijs kambari — wina gultai garam — zita ife-ſħana nebix — aſin is pileja no maneem pirksteem — un lau-nais man to wiltibu eedewe — un fprizeju aſin is no maneem pirksteem us Freijs gultu.“

Jeschinskis steneja no fahpēhm un zeeta weenu briħdi kluſu.

„No riħta, kad mahju kalps iſtabā eenahza drahnas puzeht, winfch atrada Storbekis gultā pagalam — Freijs ſpilweni ar aſin is notraipitu — Freijs nasi Storbekis kruhtis — bij fa-ſtriħdejuſħeess — bij jaħdejuſħeess — gribja us dueli eet — un wina fazija, Freijs eſoħt tas ſlepka un tika apfuħdsehts un noteefahs no dſihwibas us nahwi! — Bet es — es ēmu tas ſlepka — es to ſakū — es taſ ēmu! — Daret peħz Juhsu amata — teefnesi — lai weenreis galā teeku!“

Teefnesi flatijahs us ſemi.

„Un waj Jums ir peerahdiſhanas par to, ko Juhs falat, Jeschinskis?“ winfch pratiſa aufsti.

Majors uſleħza ſapiħzis augħċha.

„Wehl waitak peerahdiſhanas, teefnesi? — majora fungis, Indit, winfch grib peerahdiſhanas! — Ak Kungs, Kungs, winfch grib peerahdiſhanas! — Es ēmu nelaimis un no wiſeem atmetis — winfch man netiż — ka es tas ſlepka ēmu. — Peerahdiſhanas — ja, kungs — mani kaſti — apakħa manas gultas — ir tas tuſħħais aħħas naudas maks — tas aſinainis maks — ta ir ta peerahdiſhana — un taħs fahpes, ar ko Deewi mani ſohda — un ta nelaimi, kas mani waija — un taħs finamas ſirds mohħas, kas mani mohħa — kungs, taħs ir labas peerahdiſhanas! — Ak winfch grib peerahdiſhanas, peerahdiſhanas!“ Jeschinskis steneja ar bresmi-gahm fahpēhm mohħidamees.

„Nu jaw deesgan,“ teefnesi fazija pazeldamees un us ſtrih-weri pagħrefdaemes, „waj Jums ir papihrs un ſpalwa? — tad rafstat.“

„Un Lorenzis Freijs kungs?“ majors pratiſa nepazeetigi, „waj winam wehl zeetumā japhalek, kad iſtais ſlepka pats ſawu darbu iſteižis un teefai prekħxha stahdiżees?“

Teefnesi paraustija kamejſħus.

„Es winu newaru waħa laiſt, eekams ta jauna iſmeleħħana pret Jeschinskis naw pabeigta un Freijs naw apscheħloħts, ma-jora kungs.“

„Debejs un ſeme! tas warbuht wehl wilfes nedelahm, meħ-nejcheem! — Un es nedriħiſtu zeetumā eet un winam paſtah-stikt, kas fħe notiżi?“

„Pret to man naw učas preti. Pagaideet wehl, es doħ-fu Jums rakku liħds pee zeetumā uſrauga, jitodi winfch Juhs pree wina nelaidihs klaħt.“

Majors uſwilka aħtri wirriwahrku un panehha zepuri un speeki.

„Tā,“ fazija teefnesi Wanders, „fħe nemat fħo żedeli. Juhs tatfha wehl atmahlżeet? — Ak Deewi liħds tam.“

"Ar Deewu!"

Ar to majors isgahja pa durwim laukā.

Majors gahja steigshus to zelu us zeetumu, tik ahtri, ka winsch nedirdeja, ka weegli ahtri sohli winam pakal steidsahs un winu panahza un winam blakus gahja.

"Teht — teht!" Anna fazija, wina rohku fatverdama.

"Anna! Tu fchē! Kas Tewi fchurpu atwedis?" prasija weais fatruhjees winas fakarsfchōs waidsinōs flatidamees un winai rohku dohdams. "Tatshu nekahda jauna nelaime now?"

"Es Tewi negribeju weenu pamest — Tawa karstiba mani baidija — mans nemeers mani dsina Tew pakal — peedohd man!"

"Om, hm," murdeja majors winu no weenas puſes usluh-kodams, "brihnifchigi, pateesi! Nu tad nahz man lihds, es eimu pee adwokata."

"Pee adwokata? Tas jaw tur dñishwo."

"Winsch ir teefas namā. Man ar winu waijag runaht, pahris wahrdinu tikai — nahz tik lihds," majors atbildeja drusku ſmaididams un uhfas brauzidams. "Te jaw ar' buhſim flah."

Wini eegahja tai jaunā un glihti taisitā ehlā un kahpa pa tahn platahm trepehm us augſchu.

"Pagaidi weenu azumirkli, behrns!"

Winsch eegahja zeetuma usrauga istabā un isnahza pehz masa brihscha ar winu ahrā.

"Wehl weenu trepi augustak, Anna — tahs ſaſohditas trepes!" winsch murdeja.

"Man ir ta bailigi — ta nelahga ap ſirdi, teht!" fazija Anna, winam pee rohkas peckerdamahs. "Waj nedrihſtu fchē us Tewi gaſidit?"

"Né meitin, Tu man augſchā eſi dikti waijadfiga! — Augſchā buhs mihiſagi, tur Tew paliks labaki," winsch atbildeja, arweenu wehl kluſi pee ſewis ſmihdinadams.

Zeetuma usraugs gahja ahtri papreelfchu, uſſlehdса weenas durvis un attaſija tahs.

Majors gahja, Annas rohku zeeti turedams, eelſchā.

Tas kambaris bij pateesi, lai gan dſelsu trelini aij lohga, dikti ſtaidris un nemas nemihligs, kad ari tikai ar mas bet glihtahm istabas leetahm.

Eſhens Welis — jeb fa mehs winu tagad fauzam: Lorenzis Freijs — ſtahweja, rohkas par fruhim ſakruſtojis, pee lohga, eenahldameem, dohmadams ka zeetuma usraugs eſoht, muguru atgreesis, un ſkatijahs dſili dohmās eegrinis us leelo eſeru un tahtajeem filajeem egli mescheem.

Zeetuma usraugs bij no kambara isgahjis.

Pee pirmeeem enahldameem ſohleem atmohdahs Freijs no ſawahm dohmahm, apgreesahs us durwju vuſi un fabihjees at-kahpahs weenu ſohli atpakał, kamehr Anna nobahledama pee tehwa rohkas turejahs.

Majors Freijam mihiſigi ſneedsa rohku.

"Es pee Jums nahku, Freija kungs, Juhs manas wakarejas nekahribas deht noluht. Peedohdat man wezam wiham, kas ſawā pirmā ſajukſchanā us Jums duſmigs bija."

Freijs ſtahweja brihnidamees, fajuzis us winu un us Annu ſkatidamees, kura ar nolaiftahm aijin wina preelfchā ſtahweja. Bet winsch ſirdi eekuslinahs ſakehra weza majora rohku, fajidams:

"Es ſinu Juhsu juhtas gohdaht, majora kungs, kad ari Juhsu weſchanahs mani dſili apbehdinaja. Bet ſchinis manas peh-

dejās meerigās dñishwibas deenās ir wiſas duſmas no manas ſirds ſuduſchās. Es zilwelus tikai tagad wehl wairak miheleju, jo tuwaki ta ſtunda nahz, kas mani us muhiſhibu no wi-neem ſchik. Es Jums pateiza par to man no jauna parahditu pehdigu drauga prahu! — Un Juhs freilen Anna —"

"Ne-efmu wehl galā, ſehn!" wezais fauz, ſawu aifgrahb-ſchanu wairs newaredams favaldiht. "Par ſalihiſinaſchanas kihlu nefu Tew — brihwibū — brihwibū un — un — fchetur!" winsch fauz dikt, Anna pee wina peewedams.

"Anna!" Freijs fauz un wina noſlihka pee wina fruhim noſarkdama, pahremeta no neſakamas laimes.

Tad wina noſarkufe iſrahwahs no wina rohlahm un ſakehra tehwa rohku.

"Teht, teht! — es ſapnoju — ar mums — ak, nemoh-dini mani no fchā ſapna — ak runa — ak ſaki, kas Tew ir! — waj ta ir pateefiba?"

"Kā tas nogurdina — dohd man krehſlu," majors teiza.

"Tā, noſehſchatees — fchē flah ſee manis — tuwu flah. Iai Juhs wairs no ſewim nelaichu!"

Winsch ſakehra winu rohkas un paſazija wineem ar ihſeem, ahtreem wahrdeem Eſchinska iſteiſchanu.

"Tā Tu eſi brihwis, mans ſehns! Un es ſinaju jaw ilgi, ka Juhs mihiſtee, pateesi. Ne-efmu pa welti pats jauns bijis un ſaprohru ajiſ ſaſht, ka drukatā grahmata. Tadehli winu Tew dohdu. Nem winu — wina ir man tas mihiſkais paſaulē — turi winu zeenā."

"Ak, majora kungs, man tik ir pateizibas juhſmas, ka man neガidoht un tik dauds teek peefchikts weenu weeniga ſtundinā, ſchini weetā, pehz lam mana ſirds arweenu ilgojahs — brihwiba — brihwiba un mihiſliba! — Ak, mana weza mihiſlahte — kad wina ſinatu, kur es efmu — zeetumā un taſchū tik ne-iſſakami laimigs!" winsch iſſauza.

"Wina mahte? mehs nemas nedohmajam no wina mahtes! — Annai buhs wehl ſchodeen pee winu rafſtih — wina mah-tei buhs pee mums dñishwoht. Tew buhs Tawu mahti dabuht, mans puika! — Bet nu nahz, behrns, — winsch muhs us tam mudina — mums ari pee wina mahtes jadohma."

Ar to wini paſehlahs un atwadijahs no Freijs. Kad wini zaut preelfchnama durwim us eelu isnahza, tad wini atrada leelu lauschu pulku, kas runadami, lihdszeetigi ſagrahbti, trepes bija apſtahjuſchi. Us apakſchejo kahpeenu, pee muhra pee-ſpeeduſchs, ſehdeja Juhtite nekuſtedama, gihmi ar drahnu aifſlahjuſe. Majors peegahja winai flah.

"Ko Tu fchē dari, Juhtite? — Eij us mahjahn," majors teiza lehni.

Wina kahija galwu un rafdiya ar rohku us zeetumu.

"Kas ir? — Taws tehws?"

"Tas wezais mihiſ ſika nule eeweſis, wina gribija lihds eet," teiza lihds is lauschu pulka, "bet winu atgruhda atpakał un nelaich eelſchā un nu wina raud un negrib no weetas eet."

Anna noleezahs pee winas.

"Nahz mums lihds, Juhtite, Tu warı pee mums paſikt, arweenu pee mums dñishwoht, nahz mums lihds."

Wina kahija ſipri galwu un rafdiya arweenu us zeetumu.

"Nahz mums lihds, Juhtite," majors fazija mihiſigi, "tagad wini tewi nelaidihs pee tawa tehwa. Es darifchu, ka Tu drihſteſi pee wina flah ſikt. Winsch ir ſlims un wina Tew gan atlaus, pee wina paſikt, bet tagad nahzi mums lihds."

Judite lebni pazehlahs. Majors un Anna gahja papreekschu. Judite gahja wineem pakal. Ta wini nonahza pee adwokata nama. Us majora preefschlikhschanu drifkstejā Judite zeetumā pee tehwa valik un winu lohpt. Wina valika pa wisu to laiku, kamehr ta atkal no jauna usnemta ismeklefhana tika westa. Ari Freijam tika us majora luhgschanu no ahrstes klahfbuhfchanā, kas gribaja redsch, ka slimajam nu wina aptauftfchanas paleekoh weeglaki, atwehlehts, ikdeenas pee Jefchinska buht.

Tik mas deenas Jefchinskis fawu spreedumu pahrdishwoja, un pehdiga apmeerinadama fmaidischchanu pahr wina gihmi pahr-

skrehja, kad Freijs winam stahstija, ka winsch tagad walā teekohl un dīki sīdi aiskustinahts no wina atvadijahs, zeetumu astahdams un us Egli muischu atpakal dohdamees. Ari Judite winam us tureeni lihds gahja, pehz tam kad wina tehws mas deenas wehlak us muhschigu dīshivi bij aissgahjis.

No Bernera neweens neko wairs naw dīrdejus.

Drihs pehz Freija atlafchanas is zeetuma tika preezgas kahs nodjertas Egli muischā. Freijs ar fawu jaunu feewinu dīshwoja laimigi. — Beigās mums wehl japeemin, ka majora gafpascha wairs nenahza vee pilnigas weselitas, bet wahrga, lihds nomira.

L. Wollrath.

Grandi un seedi.

Sajuzis.

Bija leetaina Oktober-mehnescha deena, kad kahdas defmit jeb diwipadsmit dahmas filta istabā pee kasejas-galda sehdeja un lustigi pat fawem wihreem runaja.

Weena usleelia fawu laulatu draugu; ohtra atkal fmahdeja, ka esoh rupjch, nepalkaufigs, trescha, ka kahrschu spehlejās u. t. j. pr.

Tik weena weeniga no fha jautra dahmu pulzina nelo nefazijs un galivu nokahruse us fawu beedrenu runahm klausijahs.

„Kas tad tew, mihi, ka tu tahda nobihjuhehs un dohmu pilna esti,” usrunaja kahda is dahmahm to nofklumufcho, — „tu laikam gan fawu wihru par dauds mihi, jo zitadi tu ari no wina mums to pastahstiu?”

„Ah!” ta issauza dohmigi, — „es fawu wihru lohti mieleju, bet winam ir weena leela waina.”

„Kas tad ta par wainu?” kahdas diwas jeb trihs issauzahs reisā.

„Leela, lohti leela waina,” ta atbildeja, „wiafsch ir fajuzis.”

„Sajuzis?” atskaneja no wifahm puzechm, — „fajuzis? — ka tu to dohma?”

„Nu tad uskluftatees paschais un spreeschat, waj winsch naw fajuzis,” ta atbildeja un eefahska ta runah:

„Neis tikam us balli eeluhgti. Jaw trihs deenas preefsch balles fāmelleja mans wihrs wifas fawas balles drehebs un tahs pehz kahrtas nolis, bija preezigs, ka nu winam tak reis nebuhfchoht wiltees un nelo nepeemirfischoht. — Balles-deena bija klah un preezigi brauzam us balli. Bet ko juhs domajeet, — pee balles nama nobraukuschi un us trepehm uskah-puschi, eerangu, ka manam wihram weenā kahja wilfahbaks, ohtrā kurpe. Aju mirelli bij us mahju atpakal jabrauz un ta tad wifa balle bij webjā. — Bet schis wehl naw nekas, klanfaitees wehl tahla. Us manu wahrda-deenu mans wihrs faprizis dahrgus ehdeenus un dsehreenus un eeluhdfis weefus ap vulstien defmiteem wakarā. Vulstiens bija jaw pušveenpadjsmit, bet no weeseem wehl nebij ko redsch. Sa-ihdsis un dušmu pilns, ka neweens nenahk, winsch eet fawā rakstamā kambari, un nu tikai winsch reds, kapehz weesi naw nahluschi: Celuh-dsamahs biletēs gan norakstis, bet ne wis aissellejis, wifas us galdu stahw nolikta. Sawās leelās dušmās, ka atkal flikti išdarijis, winsch fawz fulaini un dohd schim tahs biletēs ar to pawehli, winas agri no rihta teem nosaziteem weeseem aissnest.

Kā kad nekas nebuhu notizis, winsch fawz mani ohtrā deenā,

waj nebuhfchoht braukt us teateri. Es biju ar meeru, jo es nesinaju, ka winsch biletēs weeseem aissellejis, un ta tad mehs aissbrauzam. — Bet tawu nelaimi, kas mahjā noteek; ap vulstien defmiteem nahk weesi zits us zita un prasa deeneftmei-tai: waj lungs mahjā? „Ne — teateri aissbrauzis.” — Sa-ihgschi un brihnodamees wisi aiseet atkal prohjam. Neis brauzam ar suhrmani us satumeemi. Pee trakteera nobraukuschi, mans wihrs spesich diwidesmit kapeikas man rohkā un nobutšo suhrmani, ko gan winsch pawifam ohtradi gribaja dariht.

Nu fakat paschi, waj winsch naw fajuzis?”

D. R. Wiegandt.

Nefaprasta pawehle.

Kahds fulainis eegahja reis pee fawa funga ar noplifju-ſcheem swahrkeem, kureem dāndz zaurumu bij. Kungs fulaini par to rahja un prāfija, waj labaku ſwahrku ne-esoh. Sulainis atbildeja: „Ir gan lungs, bet tee ir netihri, ar dāndz plekeem!” Kungs fazija: „Waj tad tu to wehl nesini, ka labak lai ir plekis us swahrkeem ne kā zaurums!” Sulainis pa-teizahs par funga dohito padohmu un aissgahja. Ohtrā deenā gadijahs, kā fulainam bij funga jaunee peleke ſwahrki jāpuze, pee kureem pužedams winsch eraudisja pēezus zaurumus rindā gar paschu malu, prohti, tee bija pohgu zaurumi. Ahtri winsch pānehma odatu un deegu un aisschūwa wiſus zaurumus un ar tinti us latru aisschubto pohgu zaurumu ustaisija leelu melnu pleki. Kad nu lungs fawus ſwahrkus tahdus ee-raudsija, tad us fulaini paflatijees bahrgi eekleedsahs: „Mutki, ko eñi darijs!” Sulainis fabihjees atbildeja: „Juhs paschi, lungs, fazijat, ka labak lai ir plekis us ſwahrkeem neka zaurums.” Dahbotu Jeklabs.

Meegs un nohwe.

Meedzia, tu muhs wijs aulle
Lavā meera lehpits;
Salobs sapnds tu mums kohle
Sawu gara-kohlliti.

Nohwe, tu tam ūlbu duſu
Dob, kas dīshwoht peekuts.
Semes lehpits it fluſu
Dus, kas nahwē aissmids. Dahbotu Jeklabs.

Aibildedams redaltehs Ernst Plates.